

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2019/2172,

5. detsember 2019,

millega tehakse kindlaks, et Ungari ei ole võtnud nõukogu 14. juuni 2019. aasta soovitus järgimiseks tõhusaid meetmeid

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 10 lõike 2 neljandat lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitus

ning arvestades järgmist:

- (1) 22. juunil 2018 leidis nõukogu kooskõlas aluslepingu artikli 121 lõikega 4, et Ungaris ilmnes 2017. aastal märkimisväärne kõrvalekalle keskpika perioodi eelarve-eesmärgist. Kindlaks tehtud märkimisväärse kõrvalekalde tõttu esitas nõukogu 22. juunil 2018 Ungarile soovitus ⁽²⁾ võtta vajalikud meetmed, et kõrvalekalle korrigeerida. Seejärel leidis nõukogu, et Ungari ei olnud võtnud kõnealuse soovitus järgimiseks tõhusaid meetmeid, ja esitas 4. detsembril 2018 muudetud soovitus ⁽³⁾. Seejärel leidis nõukogu, et Ungari ei olnud võtnud ka selle muudetud soovitus järgimiseks tõhusaid meetmeid.
- (2) 14. juunil 2019 leidis nõukogu, et Ungaris ilmnes 2018. aastal taas märkimisväärne kõrvalekalle keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast. Sellest tulenevalt esitas nõukogu Ungarile soovitus ⁽⁴⁾ võtta vajalikud meetmed, et valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär ⁽⁵⁾ ei ületaks 2019. aastal 3,3 % ja 2020. aastal 4,7 %, mis vastab 2019. aastal struktuursele kohandusele 1,0 % sisemajanduse koguproduktist (SKP) ja 2020. aastal kohandusele 0,75 % SKPst. 2020. aastaks soovitatud struktuurset kohandust peeti asjakohaseks eeldusel, et peetakse kinni 2019. aastal nõutud kohandusest. Nõukogu soovitas ka, et Ungari kasutaks eelarvepuudujäägi vähendamiseks juhuslikku tulu ning et eelarve konsolideerimise meetmed peaksid tagama valitsemissektori struktuurse eelarvepositsiooni püsiva paranemise majanduskasvu soodustaval viisil. Nõukogu seadis Ungarile 14. juuni 2019. aasta soovitus järgimiseks võetud meetmetest aruandmise tähtpäevaks 15. oktoobri 2019.
- (3) 26. septembril 2019 tegi komisjon Ungarisse kohapealse kontrolli eesmärgil määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli -11 lõike 2 alusel tõhustatud järelevalvemissiooni. Komisjon edastas esialgsed tulemused tähelepanekute esitamiseks Ungari ametiasutustele ja esitas need seejärel 20. novembril 2019 nõukogule. Tulemused avalikustati. Komisjoni aruande kohaselt kavatsevad Ungari ametiasutused jääda kindlaks 2019. aasta valitsemissektori nominaalse eelarvepuudujäägi eesmärgile 1,8 % SKPst, mis on ette nähtud 2019. aasta lähenemisprogrammis. 2020. aasta puhul on Ungari ametiasutused muutnud eelarvepuudujäägi eesmärgi 1 %-le SKPst, mis on ulatuslikum kui 2019. aasta lähenemisprogrammis ette nähtud 1,5 % SKPst. Seega kavatsevad Ungari ametiasutused võtta 14. juuni 2019. aasta soovitus põhjal meetmeid ainult 2020. aasta puhul.

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

⁽²⁾ Nõukogu 22. juuni 2018. aasta soovitus, mis esitatakse eesmärgiga korrigeerida Ungaris oluline kõrvalekalle keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast (ELT C 223, 27.6.2018, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 4. detsembri 2018. aasta soovitus, mis esitatakse eesmärgiga korrigeerida Ungaris märkimisväärne kõrvalekalle keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast (ELT C 460, 21.12.2018, lk 4).

⁽⁴⁾ Nõukogu 14. juuni 2019. aasta soovitus, mis esitatakse eesmärgiga korrigeerida Ungaris märkimisväärne kõrvalekalle keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast (ELT C 210, 21.6.2019, lk 4).

⁽⁵⁾ Valitsemissektori esmaste netokulude saamiseks arvatakse valitsemissektori kogukuludest maha intressikulud, liidu programmidele tehtavad kulutused, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadavatest tuludest, ja kaalutusõigusevälised muudatused töötuskindlustushüvitise kuludes. Valitsemissektori rahastatud kapitali kogumahutus põhivarasse on jaotatud nelja aasta peale. Kaalutusõigusel põhinevad tulumeetmed või õigusaktidekohane tulude suurendamine arvatakse sisse. Ühekordsed tulu- ja kulumeetmed arvatakse välja.

- (4) 15. oktoobril 2019 esitasid Ungari ametiasutused aruande nõukogu 14. juuni 2019. aasta soovitusel järgimiseks võetud meetmete kohta. Kuigi 2019. aasta makromajanduslikud ja eelarvesuundumused on seni olnud prognoositust soodsamad, jäävad Ungari ametiasutused aruandes kindlaks 2019. aasta valitsemissektori eelarvepuudujäägi eesmärgile 1,8 % SKPst, mis on ette nähtud 2019. aasta lähenemisprogrammis. 2020. aasta puhul on valitsemissektori nominaalse eelarvepuudujäägi eesmärk Ungari ametiasutuste kinnituse kohaselt 1,0 % SKPst, mis on kooskõlas 2020. aasta eelarvega ja 0,5 % SKPst parem kui 2019. aasta lähenemisprogrammis ette nähtud eesmärk. Aruandes meenutatakse, et 2020. aasta eelarvepuudujäägi eesmärk hõlmab suuri reserve (1 % SKPst), mille ülesanne on maandada välisriske ja mis on lubatud ära kulutada ainult juhul, kui eeldatakse, et eelarvepuudujäägi eesmärk õnnestub täita. Seejuures esitatakse aruandes loetelu eelarvepuudujäägi suurendavatest meetmetest, mis on ette nähtud majanduse kaitsmise tegevuskavas, mille Ungari valitsus võttis vastu 30. mail 2019, et hoida järgmistel aastatel majanduskasvu liidu keskmisest tasemest 2 protsendipunkti kõrgemal. Üldjuhul ei ole aruandes loetletud mitmesuguste majandusprogrammide arvnäitajaid täpsustatud ja aruanne ei sisalda 2019. ega 2020. aasta eelarveprognoosi. Seega ei vasta aruanne nõukogu soovitatud aruandlusnõuetele.
- (5) Komisjoni 2019. aasta sügisprognoosi kohaselt ulatub 2019. aasta esmaste valitsemissektori netokulude kasv 6,8 % ni, mis ületab selgelt kulude kasvu soovituslikku määra 3,3 % (kõrvalekalle 1,3 % SKPst). Prognoositakse, et struktuurne eelarvepositsioon paraneb 0,5 % võrra SKPst, kuigi seda on soovitatud parandada 1,0 % SKPst (kõrvalekalle 0,5 % SKPst). Seega osutavad mõlemad näitajad kõrvalekaldele soovitatud kohandusest. Kulude kasvu eesmärki mõjutab negatiivselt asjaolu, et selle prognoosimisel kasutati praegustest hinnangutest väiksemat SKP deflaatorit. Samuti mõjutab kulude kasvu näitajat negatiivselt riiklike investeerimiskulude tasandamine, ehkki see mõju on piiratud. Struktuurset eelarvepositsiooni mõjutab positiivselt selle prognoosimisel kasutatud suurem potentsiaalse majanduskasvu näitaja, kuid negatiivselt tulude alalaekumine. Neid tegureid arvesse võttes kinnitab üldhinnang 2019. aastal kõrvalekallet soovitatud kohandusest.
- (6) Komisjoni 2019. aasta sügisprognoosi kohaselt ulatub 2020. aasta esmaste valitsemissektori netokulude kasv 7,5 % ni, mis ületab selgelt kulude kasvu soovitusliku määra 4,7 % (kõrvalekalle 1,0 % SKPst). Prognoositakse, et struktuurne eelarvepositsioon paraneb 1,2 % võrra SKPst, mis ületab 0,4 protsendipunkti nõukogu soovitatud kohandust 0,75 % SKPst. Seega osutab kulude kasvu näitaja ohule, et nõutud kohandusest kaldutakse kõrvale, seevastu struktuurne eelarvepositsioon vastab nõuetele suhteliselt suure varuga. Riiklikud investeeringud, mis on viimastel aastatel pidevalt kasvanud, jõudsid 2019. aastal 6,4 %ni SKPst, mis on ülekaalukalt suurim näitaja liidus. Seetõttu arvatakse, et kava vähendada 2020. aastal riiklikke investeeringuid osutab soovile viia näitaja pikemas perspektiivis tavapärasele tasemele. Kuigi investeeringute vähendamine kajastub täielikult struktuurses eelarvepositsioonis, toob investeerimiskulude tasandamine kulude kasvu eesmärgi puhul kaasa selle, et kulude kasvu eesmärgi kohane eelarvekohandus näib liiga negatiivne. Kulude kasvu eesmärki mõjutab negatiivselt ka asjaolu, et selle prognoosimisel kasutati praegustest hinnangutest väiksemat SKP deflaatorit. Neid tegureid arvesse võttes näib kulude kasvu eesmärk vastavat soovitusel nõuetele. Struktuurset eelarvepositsiooni mõjutab samal ajal positiivselt selle prognoosimisel kasutatud potentsiaalse SKP kasvu suurem punkthinnang võrreldes keskpika perioodi keskmisega, mis on kulude kasvu eesmärgi aluseks. Neid tegureid arvesse võttes kinnitab üldhinnang, et Ungari saavutab 2020. aastal soovitatud kohanduse.
- (7) Eespool esitatu põhjal järeldatakse, et Ungari ei ole nõukogu 14. juuni 2019. aasta soovitusel piisavalt reageerinud. Eelarvekohandus ei ole 2019. aastal piisav tagamaks, et valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär ei ületa 3,3 %, mis vastab aastasele struktuursele kohandusele 1,0 % SKPst, samas kui 2020. aastaks kavandatav eelarvekohandus vastab üldiselt soovitusel nõuetele.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ungari ei ole võtnud nõukogu 14. juuni 2019. aasta soovitusel järgimiseks tõhusaid meetmeid.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Ungarile.

Brüssel, 5. detsember 2019

Nõukogu nimel
eesistuja
M. LINTILÄ
